

Universitatea
Transilvania
din Braşov

ŞCOALA DOCTORALĂ INTERDISCIPLINARĂ

Facultatea de Litere

Claudius-Marian TEODORESCU

Modelarea şi construirea unui lexicon
digital pentru limba română
Modelling and developing a digital lexicon
for the Romanian language

REZUMAT

Conducător ştiinţific

Prof. dr. Mihaela GHEORGHE

BRAŞOV, 2025

Introducere

Este posibilă alcătuirea unui „sistem de referință complet, care să conștie dintr-o prezentare diacronică, pe cât se poate, exhaustivă a limbii române, de la începuturile scrisului românesc și până astăzi, pe baza materialului fonetic, morfologic și lexical oferit de texte” (Costinescu 1981: 91)?

Un prim efort de alcătuire a unui astfel de „sistem de referință complet” a fost inițiat la Institutul de Lingvistică din București, sub coordonarea lui Ion Dănilă și Radu Michăescu, și s-a desfășurat în perioada 1979 - 1996. O parte din acest sistem a fost dezvoltat la Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu” din Cluj-Napoca. A fost vorba de un efort imens, atât teoretic, cât și practic, care arată cu prisosință necesitatea unui astfel de sistem pentru limba română, efort ce a fost susținut de un mare entuziasm privind posibilitatea realizării și exploatării, cu ajutorul calculatorului, a unor astfel de resurse. Echipele care au lucrat au fost interdisciplinare, incluzând lingviști și informaticieni, iar coordonarea a fost asigurată de lingviști¹.

La 30 de ani de la inițiativa menționată mai sus, putem și trebuie să facem o analiză a ceea ce s-a realizat în cercetarea filologică și lingvistică românească, pe această temă. O parcurgere a literaturii de specialitate ne arată foarte multe resurse digitale și instrumente de lucru valoroase, create în această perioadă, care ar putea fi unite într-un sistem care să servească ansamblul de scopuri corelate cu „sistemul de referință complet”. Se poate constata, de asemenea, un uriaș progres al posibilităților oferite de calculatoare, cu mențiunea că unele dintre posibilități ar fi fost greu de intuit acum 30 de ani.

Pe plan mondial, domeniul științei informației a preluat, pentru elaborarea limbajelor de programare, foarte multe dintre conceptele din domeniul analizei sintactice a limbilor naturale. A existat, deci, un imens transfer de cunoaștere dinspre lingvistică înspre știința informației.

Având în vedere cele de mai sus, înarmați cu metodologiile și tehnologiile dezvoltate de știința informației, se poate considera că aceasta poate acum oferi filologiei și lingvisticii românești instrumentele necesare pentru realizarea dezideratelor specifice inițiativei menționate, printr-o abordare interdisciplinară, în vederea unei folosiri mai adecvate a calculatoarelor pentru realizarea de resurse filologice și lingvistice digitale.

Obiectivele cercetării

Obiectivul principal al prezentei teze de doctorat este reprezentat de modelarea și construirea unui lexicon digital general pentru limba română. În baza acestui obiectiv general, au fost definite două obiective majore, după cum urmează:

- modelarea și construirea unei bibliografii digitale generale pentru limba română;
- modelarea și construirea unui corpus digital general pentru limba română.

¹ Pentru mai multe detalii privind acest proiect, vezi secțiunea 4.2.2 a capitolului *Stadiul actual al cercetării în domeniu*.

Metodologia cercetării

Prezenta lucrare urmărește trecerea în revistă a proiectelor de cercetare românești care au relevanță în ceea ce privește elaborarea unei bibliografii digitale, a unui corpus digital, respectiv a unui lexicon digital.

În continuare sunt prezentate etapele necesare pentru elaborarea și publicarea unei resurse digitale, cu soluții informatice standardizate ce au fost testate de către autorul acestei lucrări, respectiv câte un capitol pentru fiecare dintre cele trei teme ale lucrării: bibliografie digitală, corpus digital și lexicon digital.

Pentru fiecare dintre aceste trei capitole, sunt prezentate modalități standardizate de codificare a datelor și a metadatelor, modele pentru date, diverse corelații care se pot face, precum și rezultate care se pot obține.

Toate abordările temelor de cercetare sunt realizate din perspectivă filologică. Foarte pe scurt, diferența dintre perspectiva filologică și cea informatică (computațională, așa cum este descrisă uneori) este următoarea: din perspectivă informatică, se consideră că un procent de reușită de 80% sau 90% a unui proces este ceva mulțumitor, mai ales dacă sunt indicii că va putea fi îmbunătățit în viitor, lucru care nu se prea petrece, deoarece abordarea informatică se bazează, în general, pe metode statistice, care nu asigură precizia maximă, pe când perspectiva lingvistică (filologică) implică un grad de reușită de 100%, adică urmărește să se obțină un text transcris în totalitate și corect, un text adnotat structural, morfosintactic și semantic în totalitate și corect etc.

O altă fațetă a abordării din această lucrare constă în recuperarea, pe cât a fost posibil, a metodelor și conceptelor „clasice” din cele trei domenii investigate (bibliografie, corpus, lexicon), transpunerea lor în domeniile noi asociate (bibliografie digitală, corpus digital, lexicon digital), precum și adăugarea de noi metode și concepte care sunt specifice lucrului cu calculatoarele. Această sinteză s-a făcut cu o mare rigurozitate, în vederea conservării tezaurului de cunoaștere „clasic”.

Structura tezei

Capitolul al doilea conține stadiul actual al cercetării în România în domeniile: bibliografii digitale, corpusuri digitale, respectiv lexicoane digitale. Pentru a analiza stadiul actual al cercetării, am ales opt seturi de informații despre fiecare proiect, fiecare set fiind inclus într-o secțiune separată, astfel încât să asigur o prezentare și o analiză caracterizate de cuprindere și de uniformitate.

Capitolul al treilea prezintă o metodologie pentru elaborarea și publicarea de resurse digitale în domeniile filologie și lingvistică. Aceste resurse digitale sunt prezentate începând de la statutul lor juridic și continuând cu modele de management, modele ale datelor și metadatelor, etape ale elaborării, punere în relație cu alte resurse digitale, stocare, publicare, până la exemple de produse informatice pentru resurse digitale. A fost necesar ca toate aceste aspecte să fie tratate, deoarece resursele propuse de această lucrare (bibliografie, corpus, respectiv lexicon) sunt digitale. Toate elementele prezentate în acest capitol au fost aplicate în activitatea de cercetare științifică a autorului, pentru elaborarea și publicarea unor resurse digitale. Capitolul se încheie cu o secțiune dedicată impactului rezultatelor

cercetării, care a fost considerată a fi necesară pentru a se îmbunătăți modul de colectare a datelor scientometrice despre un cercetător științific sau despre o lucrare științifică. Această secțiune se încheie cu o metodologie simplă pentru elaborarea unui *Index național de citări*.

În capitolul al patrulea, am urmărit să trec în revistă principalele modalități de adnotare a lucrărilor dintr-o bibliografie, cu exemplificare sub forma modelelor metadatelor incluse în șapte cataloage digitale de manuscrise. Am prezentat și ideea, deloc nouă, dar într-o haină nouă, a unei *Bibliografii generale pentru limba română*, care să fie dezvoltată în două direcții: *bibliografică*, pentru care am prezentat modalități și exemple de adnotare semantică destinată pentru obținerea unui graf al conceptelor tratate în lucrările incluse într-o astfel de bibliografie; *scientometrică*, pentru care am prezentat modelul de date folosit în cadrul unei inițiative similare. De asemenea, am prezentat câteva exemple, din străinătate și din țară, de bibliografii tematice similare cu *Bibliografia generală pentru limba română*.

Capitolul al cincilea cuprinde prezentarea sumară a unei metodologii de obținere a unui corpus digital, urmată de prezentarea detaliată a 16 resurse digitale, pentru elaborarea cărora s-a folosit această metodologie. Seria de aplicații practice ale conceptului de *corpus digital* este urmată de prezentarea unui tip de corpus special, *Corpusul general pentru limba română*, prezentare care include o scurtă argumentație privind necesitatea unui astfel de corpus.

Capitolul al șaselea include o propunere de metodologie de lucru pentru modelarea și construirea unui lexicon digital. Prin lexicon se înțelege acea componentă a gramaticii „care conține intrări lexicale asociate cu informații morfologice, sintactice și, respectiv, semantice” (Atkins 1994: 183). Ca o continuare firească a propunerilor pentru o *Bibliografie generală pentru limba română*, respectiv pentru un *Corpus general pentru limba română*, acest capitol conține câteva argumente pentru susținerea unei propuneri de elaborare a unui *Lexicon general pentru limba română*, idei privind datele de intrare, modelul pentru datele pe care lexiconul ar putea să le conțină, descrierea perspectivei de aliniere a lexiconului cu alte resurse digitale similare, elaborate pentru alte limbi, precum și modalități de folosire a sa.

Capitolele al șaptelea și, respectiv, al optulea conțin explicații detaliate despre conceptele noi pentru domeniul filologic și lingvistic, ce sunt prezentate în lucrare.

Concluzii, contribuții și direcții de dezvoltare ulterioară

Contribuțiile aduse de această lucrare sunt atât de natură teoretică, dată fiind abordarea interdisciplinară propusă, cât și de natură practică. Majoritatea contribuțiilor teoretice sunt însoțite de metodologii pentru aplicarea în practică. Mai jos sunt redate contribuțiile principale:

- Metodologie, testată de autor, pentru elaborarea și publicarea gratuită de resurse digitale.
- Metodologie pentru elaborarea unui *Index național de citări* în domeniul științelor limbii.
- Argumentație și exemple privind folosirea de metode și resurse libere în domeniul scientometriei, cu aplicabilitate la bibliografii digitale, în vederea realizării *Indexului național de citări* în domeniul științelor limbii, menționat mai sus.

- Metodologie pentru elaborarea și publicarea în internet, în vederea consultării, a unei *Bibliografii generale pentru limba română*, precum și a unui graf de concepte pentru științele limbii, cu aplicabilitate la limba română.
- Metodologie pentru elaborarea și publicarea în internet, în vederea consultării, a unui *Corpus general pentru limba română*.
- Metodologie pentru elaborarea și publicarea în internet, în vederea consultării, a unei ontologii a edițiilor de texte românești.
- Metodologie pentru elaborarea și publicarea în internet, în vederea consultării, a unui *Lexicon general pentru limba română*.
- Metodologie sumară pentru elaborarea și publicarea în internet, în vederea consultării, a unei ontologii pentru gramatica limbii române.
- O primă versiune a unei tipologii pentru indecșii textuali.
- O descriere detaliată a elementelor componente ale unui index textual.
- O perspectivă interdisciplinară privind indecșii textuali digitali.
- Codificarea indecșilor textuali digitali.
- Module informatice: motoare de indexare pentru obținerea de indecși statici, motor de căutare static, folosit în navigator de internet.

Dintre contribuțiile menționate mai sus (unele doar teoretice), consider că următoarele activități pot constitui, într-o primă etapă, direcții de cercetare care să pregătească elaborarea lexiconului digital pentru limba română:

- Elaborarea și publicarea în internet, în vederea consultării de către cei interesați, a tuturor ontologiilor menționate mai sus.
- Dezvoltarea și rafinarea modulelor informatice menționate.
- Realizarea unui *Index național de citări*.

Bibliografie

- Abalkina, Anna. 2021. „Detecting a network of hijacked journals by its archive”. În *Scientometrics*, 126, 7123–7148. <https://doi.org/10.1007/s11192-021-04056-0>, accesat la 16.11.2024.
- Abalkina, Anna. 2021. „Publication and collaboration anomalies in academic papers originating from a paper mill: evidence from Russia”. În *arXiv*, 2112.13322, preprint. <https://arxiv.org/abs/2112.13322>, accesat la 16.11.2024.
- Abalkina, Anna. 2023. „Challenges posed by hijacked journals in Scopus”. În *Journal of the Association for Information Science and Technology*, 75(4):395-422. <https://doi.org/10.1002/asi.24855>, accesat la 16.11.2024.
- Academia Română. 1913-1949. *Dicționarul limbii române* [DA], ediție digitală anastatică în *CLRE. Corpus lexicografic românesc electronic*, 2021-2022, <https://dlr1.solirom.ro/>, accesat la 10.09.2023.
- Adams, Michael (ed.). 2010. “*Cunning passages, contrived corridors*”: *Unexpected Essays in the History of Lexicography*. Milano: Polimetrica. ISBN: 978-88-7699-208-7. https://ht.ac.uk/downloads/Hidden_Passages_-_HTOED_Material.pdf, accesat la 17.06.2022.
- AFLR. 2017. Analiza fonetică a limbii române: studiu și aplicații informatice. <http://softwinresearch.ro/index.php/ro/proiecte/aflr>, accesat la 29.07.2022.
- Ahmadi, Sina, Mathieu Constant, Karën Fort, Bruno Guillaume, John P. Mccrae. 2021. „Convertir le Trésor de la Langue Française en Ontolex-Lemon : un zeste de données liées”. În *Journées LIFT 2021 - Linguistique informatique, formelle et de terrain*, decembrie 2021, Grenoble, France. <https://inria.hal.science/hal-03463294>, accesat la 05.11.2023.
- American Society for Indexing. 2015. *Best Practices for Indexing*, American Society for Indexing (ASI), 76 p. <https://asindexing.org/wp-content/uploads/2014/04/ASI-BestPracticesIndexing2015-linked-updated-copyright-v3-02-26-16.pdf>, accesat la 01.03.2024.
- Avram, Mioara. 2002. *Ortografie pentru toți: 30 de dificultăți, ediția a doua*, Litera Internațional: București - Chișinău, 286 p. ISBN 9975-904-75-0.
- B. T. S. Atkins, A. Zampolli (editori). 1994. *Computational Approaches to the Lexicon*, Oxford University Press: Oxford, New York, 479 p. ISBN 0-19-823979-3.
- Badia, Antonio, Daniel Lemire. 2011. „A Call to Arms: Revisiting Database Design”. În *Computing Research Repository*, SIGMOD Record 40 (3), 61-69. DOI 10.48550/arXiv.1105.6001. <https://arxiv.org/abs/1105.6001>, accesat la 26.10.2023.
- Baker, Collin F., Charles J. Fillmore, John B. Lowe. 1998. „The Berkeley FrameNet Project”. În *36th Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics and 17th International Conference on Computational Linguistics*, volum 1, 86-90. Association for Computational Linguistics. <https://aclanthology.org/P98-1013.pdf>, accesat la 02.07.2022.
- BalkaNET. 2004. BALKANET: A Multilingual Semantic Network for Balkan Languages. <https://dmlab.upatras.gr/balkanet/>, accesat la 03.08.2022.
- Barborică, Elena, Mirela Teodorescu, Liviu Onu. 1972. *Introducere în filologia română. Orientări în tehnica cercetării științifice a limbii române*, Editura didactică și pedagogică: București, 144 p.

- Barbu, Ana-Maria, Emil Ionescu, Verginica Barbu Mititelu. 2006. „Romanian Valence Dictionary in XML Format”. În *Proceedings of the Fifth International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC'06)*, Genova, Italia, mai 2006, p. 2467-2470. https://lrec-conf.org/proceedings/lrec2006/pdf/295_pdf.pdf, accesat la 07.08.2022.
- Barbu, Ana-Maria, Emil Ionescu. 2008. Proiectarea unui dicționar de valențe verbale destinat prelucrării limbajului natural. *Studii și cercetări lingvistice*, LIX, 2008, nr. 2, București, p. 295-306.
- Barbu, Ana-Maria. 2008. „Romanian Lexical Data Bases: Inflected and Syllabic Forms Dictionaries”. În *Proceedings of the Sixth International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC'08)*, mai 2008, Marrakech, Maroc, p. 1937-1941. http://lrec-conf.org/proceedings/lrec2008/pdf/495_paper.pdf, accesat la 30.07.2022.
- Barbu, Ana-Maria. 2018. „Dictionary of Verbal Contexts for the Romanian Language”. În *Proceedings of the XVIII EURALEX International Congress: Lexicography in Global Contexts*, p. 411-422. Ljubljana: Ljubljana University Press, Facultatea de Arte. <https://euralex.org/wp-content/themes/euralex/proceedings/Euralex%202018/118-4-2912-1-10-20180820.pdf>, accesat la 07.08.2022.
- Barbu, Ana-Maria, Verginica Barbu Mititelu, Cătălin Mititelu. 2022. „Aligning the Romanian Reference Treebank and the Valence Lexicon of Romanian Verbs”. În *Proceedings of the Thirteenth International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC'22)*, 20-25 iunie 2022, Marsilia, Franța.
- Barbu, Violeta. 1988. Probleme și orientări în editarea literaturii medievale. *Limba Română*, an XXXVII, nr. 2, martie-aprilie, p. 143-153.
- Barbu Mititelu, Verginica, Dan Cristea, Ruxandra Cosma. 2016. *Corpus of Contemporary Romanian. Annotation Levels. CoRoLa and DRuKoLa*. Manuscris, <https://profs.info.uaic.ro/~dcristea/Talks/CoRoLa&DRuKoLa&LLOD.pptx.pdf>, accesat la 25.08.2022.
- Barbu Mititelu, Verginica, Dan Tufiş, Elena Irimia. 2018. „The Reference Corpus of the Contemporary Romanian Language (CoRoLa)”. În *Proceedings of LREC 2018*, European Language Resources Association (ELRA), Japonia, mai 2018, p. 1178-1185. <https://aclanthology.org/L18-1189.pdf>, accesat la 25.08.2022.
- Barend Mons, Cameron Neylon, Jan Velterop, Michel Dumontier, Luiz Olavo Bonino da Silva Santos, Mark D. Wilkinson, 2017. *Cloudy, increasingly FAIR; revisiting the FAIR Data guiding principles for the European Open Science Cloud*. „Information Services & Use”, 2017, vol. 37, no. 1, p. 49-56. DOI: 10.3233/ISU-170824. <https://content.iospress.com/articles/information-services-and-use/isu824>, accesat la data de 01.11.2022.
- BDD. 2014. Baza de date „Diacronia”. <https://diacronia.ro/ro/indexing>, accesat la 26.08.2022.
- Becker, Devin, Evan Williamson, Olivia Wikle. 2020. „CollectionBuilder-CONTENTdm: Developing a Static Web ‘Skin’ for CONTENTdm-based Digital Collections”. În *code4lib*, nr. 49, 10.08.2020. <https://journal.code4lib.org/articles/15326>, accesat la 26.10.2024.
- Beckett, David, Tim Berners-Lee, Eric Prud'hommeaux, Gavin Carothers. 2014. *RDF 1.1 Turtle. Terse RDF Triple Language*. World Wide Web Consortium (W3C), <https://w3.org/TR/turtle/>, accesat la

10.07.2023.

Bejinariu, Silviu-Ioan, Ramona Luca, Vasile Apopei, Florin Iftene. 2022. *Editarea textelor dialectale folosind transcrierea fonetică specifică limbii române*, Anuar de lingvistică și istorie literară, tom LXII, 2022 - In memoriam Stelian Dumistrăcel, <http://alil.academiaromana-is.ro/archives/3721>, accesat la 22.06.2023.

BIBNAT. 2009. Biblioteca Națională a României. <https://bibnat.ro>, accesat la 07.09.2022.

Bidu-Vrânceanu, Angela. 2000. *Lexic comun, lexic specializat*. București: Editura Universității din București, p. 1975, ISBN 978-973-575-486-0.

Bidu-Vrânceanu, Angela, Cristina Călărășu, Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, Mihaela Mancaș, Gabriela Pană Dindelegan. 2005. *Dicționar de științe ale limbii*, ediția a doua, București, Nemira & Co., ISBN 973-569-762-9, 606 p.

BME. 2010. *Bibliografia Mihai Eminescu*. <https://biblacad.ro/bme.html>, accesat la 03.09.2022.

Bocșa, Minerva. 1974. „Technique: Letters with Variable Values and the Mechanical Inflection of Rumanian Words”. În *American Journal of Computational Linguistics*, decembrie 1974, p. 38-52. <https://aclanthology.org/J74-3003.pdf>, accesat la 13.08.2022.

Bocșa, Minerva. 1974. „Un algoritm pentru generarea cuvintelor limbii române”. *Revista de analiză numerică și teoria aproximației*, vol. 3, fascicula 1, p. 35-51. <https://ictp.acad.ro/ranta-ro-72-74/journal/article/view/40/40>, accesat la 13.08.2022.

Bodoc, Alice. 2021. „Eterogenitatea formantului *cum* în limba română veche”. În *Philologica Jassyensia*, an XVII, nr. 1 (33), 2021, p. 43–56.

Boian, Elena, Constantin Ciubotaru, Svetlana Cojocar, Alexandru Colesnicov, Ludmila Malahov, Mircea Petic. 2011. „Creation and Development of the Romanian Lexical Resources”. În *Proceedings of Recent Advances in Natural Language Processing*, RANLP 2011, 12-14 septembrie 2011, Hissar, Bulgaria, p. 678-685.

Boldea, Iulian. 2019. *Vatra-dialog cu Alexandru Gafton: „Rostul științei este aflarea și înțelegerea realității întocmai cum este ea”*. *Vatra*, nr. 10-11/2019, p. 20-23. <https://revistavatra.org/2020/02/02/vatra-dialog-cu-alexandru-gafton-rostul-stiintei-este-aflarea-si-intelegerea-realitatii-intocmai-cum-este-ea/>, accesat la 28.08.2022.

Brewer, Charlotte. 2013. „OED Online Re-launched: Distinguishing Old Scholarship from New”. *Dictionaries: Journal of the Dictionary Society of North America*, vol. 34: 101–126. doi:10.1353/dic.2013.0002.

https://oed.hertford.ox.ac.uk/wp-content/uploads/2019/07/Brewer_2013a.pdf, accesat la 02.06.2022.

Britannica. 1999. <https://britannica.com/topic/generative-grammar>, accesat la data de 20.08.2023.

BNRP. 2010. *Bibliografia Națională Retrospectivă a Periodicelor (1790-1952)*. <https://biblacad.ro/bnr/ppr.php>, accesat la 05.09.2022.

- Brut, Mihaela, Dumitru Irimia, Oana Panait. 2006. „Generare de concordanțe pentru dicționarul limbajului poetic eminescian”. În *Lucrările atelierului Resurse lingvistice și instrumente pentru prelucrarea limbii române*, Iași, p. 113-118.
- Busuioc, Monica, Ana-Maria Barbu, Victor Celac, Florin Vasilescu. 2008. *Baza de texte - instrument esențial pentru informatizarea activității lexicografice*, manuscris.
- Busuioc, Monica, Dan Caragea. 2018. ROMTEXT – a fundamental instrument for the new edition of the Dictionary of the Romanian Language. RRL, LXIII, 4, p. 409–414.
- Busuioc, Monica, Dan Caragea. 2019. *ROMTEXT: Flux de obținere și tratare a textelor*. SCL, LXX, nr. 1, București, p. 118–123.
- Bursuc, Alina Mihaela. 2013. „Pentru un dicționar de concordanțe ale numelor de rudenie”. În Ofelia Ichim; Luminița Botoșineanu, Daniela Butnaru, Marius-Radu Clim, Florin-Teodor Olariu, Elena Tamba (ed.), *Cultură și identitate românească - Tendințe actuale și reflectarea lor în diaspora*, 59-66. Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”: Iași.
- Buturugă, Maria, Cornelia Lepădatu. 2011. „Bibliografia retrospectivă a cărții românești. Bibliografie on-line”. Comunicare în cadrul Colocviului Internațional „*Biblioteca științifică în societatea informațională - realizări și perspective*”, cu ocazia *Târgului Internațional de Carte* organizat de Biblioteca Științifică Centrală „A. Lupan” a Academiei de Științe a Moldovei, 10-13 octombrie 2011, Chișinău. <https://biblacad.ro/ASM2011.pdf>, accesat la 02.09.2022.
- Byck, Jacques. 1957. *Sarcinile actuale ale filologiei române*, în *Limba română*, VI (1957), nr. 1, p. 11 ș. urm. <https://dspace.bcu-iasi.ro/handle/123456789/1638>, accesat la 23.07.2024.
- Cambose, Astrid. 2018. „Fonduri arhivistice inedite: răspunsurile la Chestionarul lingvistic B.P. Hasdeu”. În Ofelia Ichim, Luminița Botoșineanu, Daniela Butnaru, Marius-Radu Clim, Veronica Olariu (editori), *Clasic și modern în cercetarea filologică românească actuală*, Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, p. 393-404. ISBN: 978-606-714-506-9. <https://diacronia.ro/en/indexing/details/V4921/pdf>, accesat la 22.08.2022.
- Capadisli, Sarven, Tim Berners-Lee, Ruben Verborgh, Kjetil Kjernsmo (ed.). 2020. *Solid Protocol*. W3C Solid Community Group. <https://solidproject.org/TR/protocol>, accesat la 01.08.2023.
- CATCR. 2016. *Catalogul on-line al cărților rare din Biblioteca Academiei Române*. <https://biblacad.ro/cercetare/2016/ManuscriseCarteRara/CartiRarePrezentare.pdf>, accesat la 03.09.2022.
- Cazacu-Davidescu, Lucia Mihaela. 2008. *Index tematico-cronologic*, în *Arheologia Moldovei*, vol. 31 (2008), p. 365-368. DOI: <https://doi.org/10.11588/amold.2008.0.30541>, accesat la 08.10.2023.
- CETRV. 2013. *Corpus electronic al textelor românești vechi (1521 – 1640)*. https://web.archive.org/web/20220120141242/http://media.lit.uaic.ro/?page_id=3914, accesat la 26.08.2022.
- Cherata, Sanda, Teodor Vușcan, Emma Tămâianu. 1994-1995. SILEX - Un sistem lexico-morfologic computerizat pentru analiza textelor românești. *Dacoromania serie nouă*, I: 201-212.

- Cherata, Sanda, Teodor Vușcan, Emma Tămăianu. 1996-1997. Sillex - Funcțiile de lematizare și de generare a paradigmelor. *Dacoromania serie nouă*, II: 273-285.
- Cherata, Sanda. 1997. „CONCORD - Software System for Concordances of Romanian Poetical Texts”. În Dan Tufiș, Poul Andresen (ed.), *Recent Advances in Romanian Language Technology*, București: Editura Academiei Române, p. 55-62. <https://racai.ro/external/static/awde/cherata.html>, accesat la 31.08.2022.
- Cherata, Sanda, Manuela Mihăescu. 2008. Modele formale de reprezentare a informațiilor lexicale și terminologice în proiectul *SIASTRO*. *Dacoromania*, serie nouă, XIII, nr. 2, Cluj-Napoca, p. 151–169.
- Chicago. 2017. Manualul de stil Chicago. Ediția a 17-a, marcă înregistrată a Universității din Chicago. Chicago și Londra: Tipografia Universității din Chicago.
- CIDOC-CRM. 2024. *Definition of the CIDOC Conceptual Reference Model*. Bekiari, Chryssoula, George Bruseker, Erin Canning, Martin Doerr, Philippe Michon, Christian-Emil Ore, Stephen Stead, Athanasios Velios (editori), versiunea 7.1.3, februarie 2024. https://cidoc-crm.org/sites/default/files/Documents/cidoc_crm_version_7.1.3.html, accesat la 06.07.2024.
- Ciubotaru, Constantin, Valentina Demidova, Tudor Bumbu. 2019. „Generation of the Romanian Cyrillic lexicon for the period 1967 - 1989”. În *Proceedings of the Fifth Conference of Mathematical Society of Moldova IMCS-55*, 28 septembrie - 1 octombrie 2019, Chișinău, Republica Moldova, p. 309-316. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/309-316_1.pdf, accesat la 13.07.2022.
- Ciubotaru, Constantin. 2021. „Backtracking algorithm for lexicon generation”. *Computer Science Journal Of Moldova*, vol. 29, nr. 1 (85): 135-152. [http://math.md/files/csjm/v29-n1/v29-n1-\(pp135-152\).pdf](http://math.md/files/csjm/v29-n1/v29-n1-(pp135-152).pdf), accesat la 13.07.2022.
- Cojocaru, Svetlana. 1996. „Lexicon român: instrumentar, implementare, utilizare”. În Dan Tufiș (editor), *Limba și tehnologie*, București: Editura Academiei Române, 37-39.
- Condurachi, Em., Corneliu Bălăcescu, George Buzdugan, Octavian Iliescu, Mihai Ioniță, Octavian Luchian, Bucur Mitrea, Constantin Preda (redactori). 1974. *Buletinul Societății numismatice române*, anii XLII - LXVI (1948 - 1972), nr. 96 - 120, p. 143. <https://dspace.bcucloj.ro/handle/123456789/13842>, accesat la 08.10.2023.
- CoNLL-U. 2014. <https://universaldependencies.org/introduction.html>, accesat la data de 19.08.2023.
- Constantin, Alexandru, Silvio Peroni, Steve Pettifer, David Shotton, Fabio Vitali. 2016. The Document Components Ontology (DoCO). *Semantic Web*, vol. 7, nr. 2, pag. 167-181. <https://content.iospress.com/articles/semantic-web/sw177>, accesat la 03.10.2024.
- CoRoLa. 2014. *Corpus of Contemporary Romanian Language (CoRoLa)*. <https://corola.racai.ro/>, accesat la 25.08.2022.
- Costinescu, Mariana. 1981. *Codicele Voronețean*. Ediție critică, studiu filologic și studiu lingvistic de Mariana Costinescu. București: Minerva.
- Cristea, Dan, Gabriela Haja, Alex Moruz, Marius Răschip, Mădălin Pătrașcu. 2011. „Statistici parțiale la încheierea proiectului eDTLR–Dicționarul tezaur al limbii române în format electronic”. În R. Zafiu, C.

Ușurelu, H. Bogdan Oprea (editori), *Actele celui de-al 10-lea Colocviu al Catedrei de limba română*, vol. I (Gramatică și fonologie, lexic, semantică, terminologie, istoria limbii române, dialectologie și filologie), București: Editura Universității din București, p. 213-224. ISBN: 978-606-16-0046-5. https://profs.info.uaic.ro/~dcristea/papers/Cristea_Haja_Moruz_Raschip_Patrascu.pdf, accesat la 24.08.2022.

CRVIH. 2014. Cartea românească veche în Imperiul Habsburgic (1691-1830). Recuperarea unei identități culturale. <http://diam.uab.ro/index.php?s=10&p=28>, accesat la 06.09.2022.

Curteanu, Neculai, G. Holban, S. Negulescu, C. Păvăloi, I. Păvăloi, A. Todirașcu. 1996. „Bază de cunoștințe lingvistice pentru limba română”. În Dan Tufiș (editor), *Limbaj și tehnologie*, București: Editura Academiei Române, 101-108.

Cyganiak, Richard, David Wood, Markus Lanthaler. 2014. *RDF 1.1 Concepts and Abstract Syntax*. <https://w3.org/TR/rdf11-concepts/>, accesat la 10.07.2023.

Dănăilă, Ion, Radu Michăescu. 1980. Banca de date fono-morfo-semantică a limbii române (BANDASEM). *Limba română*, vol. XXIX, nr. 5: 471-476.

Dănăilă, Ion. 1993. Pentru un inventar general al lexicului limbii române. *Limba română*, vol. XLII, nr. 2: 61-68.

Dănăilă, Ion. 1996. „Primul proiect românesc de dicționar lingvistic computerizat. Dicționarul confruntativ de sinonime, de analogii și de asociații al limbii române (DCSAAs)”. În Dan Tufiș (editor), *Limbaj și tehnologie*, București: Editura Academiei Române, 177-179.

Di Giambattista, Chiara, Ivan Heibi, Silvio Peroni, David Shotton. 2022. „OpenCitations: an Open e-Infrastructure to Foster Maximum Reuse of Citation Data”. În *International Journal of Digital Curation*, 2022, vol. 17, nr. 1, 5 p. 2-5. <http://dx.doi.org/10.2218/ijdc.v17i1.818>, accesat la 30.11.2024.

Di Iorio, Angelo, Silvio Peroni, Fabio Vitali. 2009. „Towards markup support for full GODDAGs and beyond: the EARMARK approach”. În *Balisage: The Markup Conference 2009*, 11-14 august 2009. <https://balisage.net/Proceedings/vol3/html/Peroni01/BalisageVol3-Peroni01.html>, accesat la 15.10.2024.

Diaconescu Ștefan. 2006. „Crearea resurselor lingvistice cu ajutorul unui limbaj specializat”. În *Workshop on Linguistic resources and tools for Romanian language processing*, Iași.

Diaconescu Ștefan, Ionuț Dumitrașcu. 2007. „Complex Natural Language Processing System Architecture”. În Corneliu Burileanu, Horia-Nicolai Teodorescu (ed.), *Advances in Spoken Language Technology*, 228-240. București: Editura Academiei Române.

Diaconescu Ștefan, Cristi Ingineru, Felicia Codîrlășu, Monica Rizea, Oana Bulibașa. 2009. „General System for Normal and Phonetic Inflection”, în *Proceedings of the 5-th Conference on Speech Technology and Human-Computer Dialogue, 2009 SpeD '09*, 98-107. București: Editura Academiei Române.

Diaz, Chris. 2018. „Using Static Site Generators for Scholarly Publications and Open Educational Resources”. În *code4lib*, nr. 42, 08.11.2018. <https://journal.code4lib.org/articles/13861>, accesat la 26.10.2024.

Digiteca Arcanum. 2022. *Bază de date cu periodice digitalizate*. <https://adt.arcanum.com/ro/>, accesat la 08.02.2023.

DLR¹. 1913 - 2005. *Dicționarul limbii române*. <https://dlr1.solirom.ro/>, accesat la 24.07.2023.

DOI Foundation. 2024. *DOI Handbook*. <https://doi.org/10.1000/182>, accesat la 13.02.2024.

Dragomirescu, Adina. 2020. Poziția subiectului în interogative directe parțiale și relative în limba română veche. *Studii și cercetări lingvistice*, LXXI, iulie - decembrie 2020, 189-198.

ELTeC. 2017. European Literary Text Collection. <https://distant-reading.net/>, accesat la 23.08.2022.

ELTeC-rom. 2017. Romanian Novel Collection (ELTeC-rom). <https://github.com/COST-ELTeC/ELTeC-rom>, accesat la 23.08.2022.

Farrar, Scott, William D. Lewis. 2007. „The GOLD Community of Practice: An Infrastructure for Linguistic Data on the Web”. În *Language Resources and Evaluation*, vol. 41, nr. 1 (feb., 2007), pp. 45-60. <https://doi.org/10.1007/s10579-007-9016-x>, accesat la 02.04.2025.

Goddard, Cliff, Anna Wierzbicka. 2016. *Words and Meanings. Lexical Semantics Across Domains, Languages and Cultures*, Oxford University Press: Londra, 316 p. ISBN: 978-0-19-878355-8.

Grimm Jacob, Wilhelm Grimm et al. 1838 - 1961. *Dicționarul limbii germane în formă digitală*, <http://dwb.uni-trier.de/de/>, accesat la 03.04.2024.

HaiRO. 2019. HaiRO. <https://proiectulbrancusihairo.wordpress.com>, accesat la 22.08.2022.

Hanks, Patrick. 2006. „The Organization of the Lexicon: Semantic Types and Lexical Sets”, în Elisa Corino, Carla Marengo, Cristina Onesti (ed.), *Proceedings of the 12th EURALEX International Congress*, Torino, Italia, 6-9 septembrie 2006, pp. 1165-1168, Edizioni dell'Orso, ISBN 88-7694-918-6. <https://euralex.org/publications/the-organization-of-the-lexicon-semantic-types-and-lexical-sets/>, accesat la 19.03.2025.

Harmelen, Frank van, Vladimir Lifschitz, Bruce Porter, editori. 2007. *Handbook of Knowledge Representation*, Elsevier Science, 1034 p., ISBN: 9780080557021.

Harris, Steve, Andy Seaborne. 2013. *SPARQL 1.1 Query Language. W3C Recommendation 21 March 2013*, <https://w3.org/TR/sparql11-query/>, accesat la 16.09.2023.

Harzing, Anne-Wil. 2019. „Two new kids on the block: How do Crossref and Dimensions compare with Google Scholar, Microsoft Academic, Scopus and the Web of Science?”. În *Scientometrics* (2019) 120:341–349. <https://doi.org/10.1007/s11192-019-03114-y>, accesat la 16.11.2024.

Hasan, Ismael, Javier Parapar, Roi Blanco. 2008. „Segmentation of Legislative Documents Using a Domain-Specific Lexicon”. În *19th International Workshop on Database and Expert Systems Applications*, Torino, Italia, 2008, pp. 665-669. DOI: <https://doi.org/10.1109/DEXA.2008.45>.

Haspelmath, Martin. 2020. „The structural uniqueness of languages and the value of comparison for language description”. În *Asian Languages and Linguistics*, 1:2 (2020), pp. 346–366. ISSN 2665-9336, E-ISSN 2665-9344, <https://doi.org/10.1075/alal.20032.has>, accesat la 02.04.2025.

Haspelmath, Martin. 2021. „General linguistics must be based on universals (or non-conventional aspects of language)”. În *Theoretical Linguistics*, 2021, 47(1–2): pp. 1–31. <https://doi.org/10.1515/tl-2021-2002>, accesat la 02.04.2025.

- Hendricks, Ginny, Dominika Tkaczyk, Jennifer Lin, Patricia Feeney. 2020. Crossref: The sustainable source of community-owned scholarly metadata. *Quantitative Science Studies* 2020; 1 (1): 414–427. doi: https://doi.org/10.1162/qss_a_00022, accesat la 02.04.2025.
- Hess, D. J. 1997. *Science Studies: An advanced introduction*. New York: New York University Press.
- Holban, Corina, Felicia Codîrlașu, Andrei Mincă, Ștefan Diaconescu. 2014. „Sense-tagging of Romanian glosses”, în Mihaela Colhon, Adrian Iftene, Verginica Barbu Mititelu, Dan Cristea, Dan Tufiș (ed.), *The 10th International Conference on Linguistic Resources and Technologies for Romanian Language (ConsILR 2014)*, Craiova, septembrie 2014. ISSN: 1843-911X. DOI: 10.13140/2.1.2948.2246.
- HTML. 2011. *HTML. Living Standard*, Web Hypertext Application Technology Working Group, <https://html.spec.whatwg.org/>, accesat la 27.08.2023.
- HTOED. 2022. Historical Thesaurus of the Oxford English Dictionary. <https://ht.ac.uk>, accesat la 17.06.2022.
- Huet, Gérard. 2019. „Sanskrit lexicography, past and future”. În *Research on the Language and Script in Buddhist Sutras*, ed. Pr Li Wei. Hangzhou: Hangzhou Buddhist Academy. <http://gallium.inria.fr/~huet/PUBLIC/Hangzhou.pdf>, accesat la 09.06.2022.
- ILB. 2019. *Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan - Al. Rosetti” din București. Plan de activitate. 2019*. https://acad.ro/bdar/rapInt2019/01lit/plan/2_InstLingvIordanRosetti_Plan.pdf, accesat la 24.08.2022.
- Ion Radu, Elena Irimia, Dan Ștefănescu, Dan Tufiș. 2012. „ROMBAC: The Romanian Balanced Annotated Corpus”. În *Proceedings of the Eighth International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC'12)*, mai 2012, Istonbul, Turcia, p. 339-344. https://lrec-conf.org/proceedings/lrec2012/pdf/218_Paper.pdf, accesat la 29.08.2022.
- INTELLIT ICI. 2018. *Prezervarea și valorificarea patrimoniului literar românesc folosind soluții digitale inteligente pentru extragerea și sistematizarea de cunoștințe (INTELLIT)*. Proiect de cercetare desfășurat în cadrul Institutului de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, în perioada 2018-2020. <https://intellit.ici.ro/prezentare/informatii-proiect/>, accesat la 28.06.2023.
- INTELLIT IITL. 2018. *Prezervarea și valorificarea patrimoniului literar românesc folosind soluții digitale inteligente pentru extragerea și sistematizarea de cunoștințe (INTELLIT)*. Proiect de cercetare desfășurat în cadrul Institutului de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, în perioada 2018-2020. <https://inst-calinescu.ro/proiecte-de-cercetare/>, accesat la 28.06.2023.
- Jakubíček, Miloš. 2010. *Enhancing Czech Parsing with Complex Valency Frames*, disertație, Universitatea Masaryk, Facultatea de informatică, Brno, Cehia. <https://is.muni.cz/th/amdcn/dp.pdf>, accesat la 04.04.2025.
- Joshi, S. D., J. A. F. Roodbergen. 1991. *The Aṣṭādhyāyī of Pāṇini: With Translation and Explanatory Notes*, vol. I, New Delhi: Sahitya Akademi. ISBN: 81-260-0751-6.
- Kalibatiene, Diana, Olegas Vasilecas. 2011. *Survey on Ontology Languages*, în Grabis, J., Kirikova, M. (editori) *Perspectives in Business Informatics Research. BIR 2011. Lecture Notes in Business Information Processing*, vol 90, Springer: Berlin - Heidelberg. <https://doi.org/10.1007/978-3-642->

24511-4_10, accesat la 04.04.2025.

Kant, Immanuel. 1999. *Metafizica moravurilor*, traducere de Rodica Croitoru, ediția a doua, revizuită, București: Antaios, 352 p.

Kiparsky, Paul. 1991. „Economy and the construction of the Sivasutras”, în M. M. Deshpande și S. Bhate (ed.), *Paninian Studies*. Ann Arbor, Michigan: University of Michigan Press. <https://web.stanford.edu/~kiparsky/Papers/siva-t.pdf>, accesat la 07.06.2022.

Klimek, Bettina, John P. McCrae, Christian Lehmann, Christian Chiarcos, Sebastian Hellmann. 2017. OnLiT: An Ontology for Linguistic Terminology. Proceedings of Language, Data, and Knowledge - First International Conference, LDK 2017, volume 10318 of Lecture Notes in Computer Science, page 42--57. Springer Verlag,

Koss, Mike. 2017. *A Directed Acyclic Word Graph implementation in TypeScript/JavaScript*. <https://github.com/mckoss/dawg>, accesat la data de 24.08.2023.

Kuebler, Sandra, Heike Zinsmeister. 2015. *Corpus Linguistics and Linguistically Annotated Corpora*. Bloomsbury: Bloomsbury Academic. 320 p. ISBN: 9781441164476.

Kukich, Karen. 1992. „Techniques for Automatically Correcting Words in Text”. În *ACM Computing Surveys*, vol. 24, nr. 4, decembrie 1992. <https://dl.acm.org/doi/pdf/10.1145/146370.146380>, accesat la 15.10.2023.

Le Robert. 2020. *Le Robert Dico en ligne*, Éditions Le Robert. <https://dictionnaire.lerobert.com/>, accesat la 08.11.2023.

Mareș, Alexandru. 2009. „Școala filologică din Institutul de lingvistică Iorgu Iordan - Al. Rosetti”. În *Limba română*, LVIII, nr. 1. București, pag. 65 - 121. <https://diacronia.ro/ro/indexing/details/A587/pdf/>, accesat la 16.12.2023.

Mărănduc, Cătălina, Cenel Augusto Perez, Victoria Bobicev, Cătălin Mititelu, Florinel Hociung, Valentin Roșca, Roman Untilov, Petru Rebeja. 2015. https://github.com/UniversalDependencies/UD_Romanian-Nonstandard, accesat la data de 19.08.2023.

Meier, Wolfgang. 2022. „Generating a high voltage site by going static”. În *e-editiones*, 06.12.2022. <https://e-editiones.org/posts/community-event-going-static/>, accesat la data de 26.10.2024.

Meirovici, Betina. 1970. *Adevărul literar și artistic*. Vol. III.1: (1920 - 1939). Index pe materii, Iași: BCU „Mihai Eminescu”, 782 p.

Mincă, Andrei, Ștefan Diaconescu. 2013. „An Approach to Reduce Part of Speech Ambiguity Using Semantically Annotated Lexicon Definitions”. În *Proceedings of the 2nd International Conference on Management Science and Industrial Engineering*, noiembrie 2013. ISBN: 978-90786-77-87-1. ISSN: 1951-6851. DOI: 10.2991/msie-13.2013.94.

Mischler, Ælfwine. 2018. Book Indexes — Part 1: Basic Vocabulary. *Mischler Editorial, indexing, copyediting, proofreading*. <https://americaneditor.wordpress.com/2018/05/21/book-indexes-part-1-basic-vocabulary/>, accesat la 28.02.2024.

- Mititelu, Verginica Barbu, Ștefan Daniel Dumitrescu, Dan Tușiș. 2014. „News about the Romanian Wordnet”. În *Proceedings of the Seventh Global Wordnet Conference*, Tartu, Estonia, ianuarie 2014, p. 268–275. <https://aclanthology.org/W14-0137.pdf>, accesat la 06.08.2022.
- MLD. 2009. *Monumenta linguae Dacoromanorum*. <http://consilr.info.uaic.ro/~mld/monumenta/istoric.html>, accesat la 31.08.2022.
- Munteanu, Eugen. 2021. *Monumenta linguae Dacoromanorum. Scurt istoric al unui proiect filologic major (I)*. *Ziarul de Iași*, 13.02.2021. <https://ziaruldeiasi.ro/stiri/monumenta-linguae-dacoromanorum-scurt-istoric-al-unui-proiect-filologic-major-i--279058.html>, accesat la 01.09.2022.
- Newson, Kaitlin. 2017. „Tools and Workflows for Collaborating on Static Website Projects”. În *code{4}lib*, nr. 38, 18.10.2017. <https://journal.code4lib.org/articles/12779>, accesat la data de 26.10.2024.
- Olmsted, Hugh. 1994. „Modelling the genealogy of Maksim Grek's collection types: the «Plectogram» as visual aid in reconstruction”. În Flier, Michael S., Daniel Rowland, *Medieval Russian Culture*, volumul al doilea, Los Angeles, Londra: Univ. of California Press, p. 107-133.
- Opăriuc, Loredana. 2009. „Dicționarul limbajului poetic eminescian”. În Viorica S. Constantinescu, Cornelia Viziteu, Lucia Cifor, *Studii eminescologice*, nr. 11, Cluj-Napoca: Casa de editură Atlas-Clusium, p. 220-229. ISSN 1454-9115. <http://bcu-iasi.ro/docs/studii-eminescologice-nr11.pdf>, accesat la 31.08.2022.
- Osborne, Timothy, Kim Gerdes. 2019. „The status of function words in dependency grammar: A critique of Universal Dependencies (UD)”. În *Glossa: a journal of general linguistics*, 2019, vol. 4. <https://doi.org/10.5334/gjgl.537>, accesat la 15.02.2025.
- PALIROM. 2010. Pachet de aplicații lingvistice pentru limba română. <http://softwinresearch.ro/index.php/ro/proiecte/palirom>, accesat la 28.07.2022.
- Pamfil, Viorica. 1968. „Observatii cu privire la frecventa cuvintelor în limba secolului al XVI-lea”. În *Studii și cercetări lingvistice*, an 19, nr. 3, p. 297-302. <https://dspace.bcu-iasi.ro/handle/123456789/3391>, accesat la 08.04.2025.
- Pană Dindelegan, Gabriela. 1972. „Reflecții pe marginea „teoriei cazurilor” a lui Charles J. Fillmore”. În *Studii și cercetări lingvistice*, an. 23, nr. 1, p. 49-57. <https://dspace.bcu-iasi.ro/handle/123456789/4705>, accesat la 08.03.2025.
- Pană Dindelegan, Gabriela. 1992. *Sintaxă și semantică. Clase de cuvinte și forme gramaticale cu dublă natură (adjectivul, adverbul, prepoziția, forme verbale nepersonale)*. București: Universitatea din București, Facultatea de litere, 142 p.
- Pană Dindelegan, Gabriela, Rodica Zafiu, Adina Dragomirescu, Alexandru Nicolae, Adnana Boioc Apintei. 2023. *Dicționar de termeni gramaticali și concepte lingvistice conexe*. București: Univers Enciclopedic Gold.
- Peev Luciana, Lidia Bibolar, Jodal Endre. 1997. „A Formalization Model of the Romanian Morphology”. În Dan Tușiș, Poul Andresen (ed.), *Recent Advances in Romanian Language Technology*, București: Editura Academiei Române, p. 72-77.

- Peev, Luciana, Felicia Șerban. 2006. „Linguistic premises for designing a text-to-speech synthesizer”. În *Revista română de lingvistică*, LI, 3-4, p. 441-456, București. <https://lingv.ro/RRL%203-4%202006%20Peev,%20Serban.pdf>, accesat la 22.07.2022.
- Peev, Luciana, Felicia Șerban. 2008. „Metode de analiză lingvistică a textelor în limba română pentru extragerea terminologică. Instrumente și resurse”. În *Actele Seminarului Internațional „Instrumente pentru asistarea traducerii”*, București, 28-29 februarie 2008. <https://unilat.org/Library/Handlers/File.ashx?id=c5da92d6-ef18-4e7d-b853-0769a17a4f0c>, accesat la 13.08.2022.
- Petic, Mircea. 2014. „Tendințe actuale în procesarea limbajului natural pentru limba română”. În Mircea Petic, *Tradiție și inovare în cercetarea științifică*, ediția a 3-a, Materialele Colloquia Professorum, 12 oct. 2012, Bălți: Universitatea de Stat „Alecu Russo”, p. 245-249.
- Pragglejaz Group. 2007. „MIP: A Method for Identifying Metaphorically Used Words in Discourse”. În *Metaphor and Symbol*, 22:1, 1-39, DOI: 10.1080/10926480709336752, accesat la 04.01.2024.
- Pustejovsky, James. 1991. *The generative lexicon*. Waltham, MA: Association for Computational Linguistics.
- Pustejovsky, James. 1996a. *The generative lexicon*. Cambridge, MA, London, England: The MIT Press.
- Pustejovsky, James, Branimir Boguraev (editori). 1996b. *Corpus Processing for Lexical Acquisition*. Cambridge, MA: The MIT Press.
- Pustejovsky, James. 1998. „The Semantics of Lexical Underspecification”. În *Folia Linguistica* XXXII/3-4, pp. 323-347. <https://doi.org/10.1515/flin-2017-1004>, accesat la 23.03.2025.
- ReTeRom. 2022. Resurse și tehnologii pentru dezvoltarea interfețelor om-mașină în limba română. <https://racai.ro/p/reterom>, accesat la 30.07.2022.
- RoLingva. 2009. Colectiv RoLingva - SC Software ITC Cluj SA, Cluj-Napoca. <https://web.archive.org/web/20090227061255/http://rolingva.ro/rolingva.php>, accesat la 12.08.2022.
- roTenTen. 2016. *roTenTen: Corpus of the Romanian Web*. <https://sketchengine.eu/roenten-romanian-corpus/>, accesat la 26.08.2022.
- RoWordNet. 2013. Romanian WordNet. <http://ws.racai.ro:9191/narratives/batch1/RoWordNet.pdf>, accesat la 06.08.2022.
- Ruppenhofer, Josef, Michael Ellsworth, Miriam R. L. Petruck, Christopher R. Johnson, Collin F. Baker, Jan Scheffczyk. 2016. *FrameNet II: Extended Theory and Practice*. https://framenet.icsi.berkeley.edu/fndrupal/the_book, accesat la 27.06.2022.
- Ruppenhofer, Josef, Hans C. Boas, Collin F. Baker. 2017. „FramNet”. În Pedro A. Fuertes-Olivera (ed.), *The Routledge Handbook of Lexicography*, p. 383-398, Londra: Routledge. ISBN pentru eBook: 9781315104942. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781315104942>. http://sites.la.utexas.edu/hcb/files/2017/12/RuppenhoferBoasBaker_2017_Proofs.pdf, accesat la 03.07.2022.
- Russo, Demostene. 1910. *Studii și critice. O carte asupra Învățăturilor lui Pseudo-Neagoe. Răspuns unui critic. Cărți de bună-cuviință. Un catalog de mss grecești*, București, Inst. de Arte Grafice

- „CAROL GOEBL” S-r I. St. Rasidescu, Strada Doamnei, 16.
https://bcub.ro/lib2life/Studii%20si%20critice_Russo%20Demostene_Bucuresti_1910.pdf, accesat la 10.09.2023.
- Russo, Demostene. 1912. *Critica textelor și tehnica edițiilor*, în Buletinul Comisiei istorice a României 1 (1912), București, Atelierele grafice Socec, p. 1-100.
- Schmidt, Desmond Allan. 2010. „The inadequacy of embedded markup for cultural heritage texts”. În *Lit. Linguistic Comput.* 25(3): 337-356. <https://eprints.qut.edu.au/38436/1/c38436.pdf>, accesat la 15.10.2024.
- SenDIS. 2017. Dezambiguizarea sensurilor cuvintelor folosind rețele lexicon. <http://softwinresearch.ro/index.php/ro/proiecte/sendis>, accesat la 28.07.2022.
- Shieber, Stuart, Hans Uszkoreit, Fernando Pereira, Jane Robinson și Mabry Tyson. 1983. „The Formalism and Implementation of PATR-II”. În Barbara J. Grosz and Mark E. Stickel (ed.), *Research on Interactive Acquisition and Use of Knowledge (Final report of SRI Project 1894)*. Menlo Park, California: SRI International. <https://dash.harvard.edu/bitstream/handle/1/23492376/formalism%20and%20implementation%20of%20patr-ii%20-%20shieber%20-%201983.pdf>, accesat la 14.07.2022.
- SIMBNR. 2011. *Sistem integrat on-line pentru managementul bibliografiei naționale retrospective*. <https://biblacad.ro/seminarii/SIMBNR.pdf>, accesat la 02.09.2022.
- Simionescu, Radu. 2011. „Hybrid POS Tagger”. În *Proceedings of the Workshop “Language Resources and Tools with Industrial Applications”*, Cluj-Napoca, 30-31 august 2011, p. 21-28. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
- Sgarbas, Kyriakos N., Nikos D. Fakotakis, George N. Kokkinakis. 2000. *A Straightforward Approach to Morphological Analysis and Synthesis*. Proceedings COMLEX 2000, Workshop on Computational Lexicography and Multimedia Dictionaries, Kato Achaia, Greece, September 22-23, 2000, p. 31-34.
- Sohyeong, Kim, Taejin Choi, Aeran Yoon, Sung-Soo Seol. 2013. „Korea Citation Index and Its Macro Bibliometrics”. În *Asian Journal of Innovation and Policy*, 2.2: p. 194-211. <http://dx.doi.org/10.7545/ajip.2013.2.2.194>, accesat la 29.11.2024.
- Sperberg-McQueen, C. M., Claus Huitfeldt. 2004. „GODDAG: A Data Structure for Overlapping Hierarchies”, în *DDEP-PODDP 2000*, P. King și E.V. Munson (ed.), Lecture Notes in Computer Science 2023, Berlin: Springer, p. 139-160. <https://cmsmcq.com/2000/poddp2000.html>, accesat la 18.01.2024.
- Stan, Aurelia. 1961. *Indice de materii*, în *Cercetări de lingvistică*, an.6, nr. 2 , p. 479-482.
- Stan, Camelia. 2003. *Gramatica numelor de acțiune din limba română*, București, Editura Universității din București, ISBN 973-575801-6, <https://biblioteca-digitala.ro/?pub=8123-gramatica-numelor-de-actiune-din-limba-romana>, accesat la 26.03.2025.
- Stanciu, Măriuca. 2014. „BYZANTION – un proiect de valorificare a colecției de manuscrise a Bibliotecii Academiei ... și mai mult decât atât”. În Florin G. Filip, Doina Banciu, Mircea Regneală,

- Măriuca Stanciu (coordonatori), *Colecții de patrimoniu în era digitală*, București: Editura Academiei Române, p. 18-27. https://biblacad.ro/workshop/VolumWorkshopBAR_vf.pdf, accesat la 25.08.2022.
- Sterian, Florin. 2017. *Bibliografia românească de lingvistică (BRL, 59, 2016). Lucrări de lingvistică apărute în țara noastră în cursul anului 2016. Limba română*, LXVI (2), p. 123-269.
- Șerban, Felicia, Luciana Peev, Lidia Bibolar, Dana Bucerzan. 1996. „Baza de date a limbii române. Fonetica și fonologie”. În Dan Tufiș (editor), *Limba și tehnologie*, București: Editura Academiei Române, p. 157-160.
- Șerban Felicia, Dana Bucerzan, Luciana Peev, Lidia Bibolar. 1997. „Database of the Romanian Language Phonetics and Phonology”. În Dan Tufiș, Poul Andresen (ed.), *Recent Advances in Romanian Language Technology*, București: Editura Academiei Române, p. 188-194. <https://racai.ro/external/static/awde/serban.html>, accesat la 08.08.2022.
- Șerbănescu, Andra. 1989. Sesiunea științifică anuală a Facultății de Filologie din București (24-26 noiembrie 1988). *Limba română*, an. XXXVIII, nr. 2 martie-aprilie, p. 161-163. <https://dspace.bcu-iasi.ro/handle/123456789/7188>, accesat la 24.08.2024.
- Șerbănescu, Andra. 1991. Structuri retorice și organizare sintactică în *Manuscrisul de la Ieud. Limba română*, an. XL, nr. 1-2, p. 85-90.
- Șerbănescu, Andra. 1991. Despre statutul lui *uite* vs *uită-te*. *Studii și cercetări lingvistice*, XLII, nr. 3-4, p. 151-163, București.
- Șerbănescu, Andra. 1994. Pentru un dicționar sintactic al verbelor românești. *Studii și cercetări lingvistice*, XLV, nr. 3-4, p. 133-150, București.
- Șuteu, Flora, Laura Vasiliu. 1983. Indicele revistei „Limba română” pe anul 1983. *Limba română*, an. XXXII, nr. 6, p. 553-569. <https://dspace.bcu-iasi.ro/handle/123456789/6696>, accesat la 19.08.2024.
- Tămăianu-Morita, Emma, Sanda Cherata, Cornel Vîlcu. 2006-2007. Analiza sintagmatică a textelor românești prin mijloace informatice: proiectul *SIASTRO. Dacoromania*, serie nouă, XI–XII, Cluj-Napoca, p. 77-87.
- Tănăsescu, Florin-Teodor. 2009. „Remus Răduț și terminologia tehnică”. În *Studii și comunicări*, vol. II, Cluj-Napoca: Mega Print, p. 97-120. https://studii.crist.ro/doc/2009/2009_06.pdf, accesat la 11.08.2022.
- TenTen. 2016. *TenTen Corpus Family*. <https://sketchengine.eu/documentation/tenten-corpora/>, accesat la 26.08.2022.
- The Indexer. 2011. *Indexing societies around the world: a brief survey*, în The Indexer. The International Journal of Indexing, vol. 29, nr. 4, decembrie 2011. <https://theindexer.org/wp-content/uploads/2020/07/indexing-societies.pdf>, accesat la 13.09.2023.
- Timotin, Alexandru, Florin Teodor Tănăsescu. 1997. „Structures for a Thesaurus of Technical Terminology”. În Dan Tufiș, Poul Andresen (ed.), *Recent Advances in Romanian Language Technology*, București: Editura Academiei Române, p. 105-120.
- Tittel, Sabine Tittel, Christian Chiarcos. 2018. „Historical lexicography of Old French and linked open data: transforming the resources of the Dictionnaire étymologique de l'ancien français with OntoLex-

- Lemon". În *Proceedings of the 6th Workshop on Linked Data in Linguistics: Towards Linguistic Data Science*, 12 mai 2018, Miyazaki, Japonia. ISBN: 979-10-95546-19-1. <https://opus.bibliothek.uni-augsburg.de/opus4/files/104091/104091.pdf>, accesat la 04.11.2023.
- Toma, Ștefan-Adrian, Adriana Stan, Mihai-Lica Pura, Traian Barsan. 2017. „MaRePhoR - An Open Access Machine-Readable Phonetic Dictionary for Romanian”. În *Proceedings of the 9th Conference on Speech Technology and Human-Computer Dialogue (SpeD)*, București. http://adrianastan.com/papers/2017_SPEDE_Marephor.pdf, accesat la 29.07.2022.
- Tuși, Dan, Lidia Diaconu, Călin Diaconu, Ana Maria Barbu. 1996. „Dicționar al limbii române destinat traducerii automate”. În Dan Tuși (editor), *Limbaj și tehnologie*, București: Editura Academiei Române, p. 93-100.
- Tuși, Dan, Ana-Maria Barbu. 1997. „A Reversible and Reusable Morpho-Lexical Description of Romanian”. În Dan Tuși, Poul Andresen (ed.), *Recent Advances in Romanian Language Technology*, București: Editura Academiei Române, p. 83-93.
- Tuși, Dan, Dan Cristea. 2002. „Methodological issues in building the Romanian Wordnet and consistency checks in Balkanet”. În *Proceedings of The Third International Conference on Language Resources and Evaluation*, Las Palmas, Insulele Canare, Spania, 29 mai - 31 mai 2002. <https://racai.ro/media/Tufis-Cristea-LREC2002.pdf>, accesat la 03.08.2022.
- Tuși, Dan, Eduard Barbu, Verginica Barbu Mititelu, Radu Ion, Luigi Bozianu. 2004. „The Romanian Wordnet”. În *Romanian Journal of Information Science and Technology*, vol. 7, nr. 1-2, 2004, p. 107-124. http://dblab.upatras.gr/balkanet/journal/12_Romanian1RJIST-RACAI1corect.pdf, accesat la 03.08.2022.
- Tuși, Dan, Verginica Barbu Mititelu, Alexandru Ceașu, Luigi Bozianu, Cătălin Mihăilă, Margareta Manu Magda. 2006. „Noi dezvoltări ale WordNET-ului românesc”. În *Lucrările atelierului Resurse lingvistice și instrumente pentru prelucrarea limbii române*, Iași, 3 noiembrie 2006, p. 17-21.
- Tuși, Dan. 2008. „Ro-WordNet: ontologie lexicală pentru limba română”. *Academica*, XVIII (208–209): 30–34, februarie-martie 2008. ISSN 1220–5737.
- Tuși, Dan, Maria Mitrofan, Vasile Păiș, Radu Ion, Andrei Coman. 2020. „Collection and Annotation of the Romanian Legal Corpus”. În *Proceedings of the 12th Conference on Language Resources and Evaluation (LREC 2020)*, Marsilia, Franța, 11–16 mai 2020, p. 2773–2777. <http://lrec-conf.org/proceedings/lrec2020/pdf/2020.lrec-1.337.pdf>, accesat la 31.07.2022.
- UaicPosTagger. 2016. UaicPosTagger. <https://github.com/radsimu/UaicNlpToolkit>, accesat la 31.07.2022.
- Unicode Consortium. 2022. *The Unicode Standard. Version 15.0*. ISBN: ISBN 978-1-936213-32-0. <https://unicode.org/versions/Unicode15.0.0/UnicodeStandard-15.0.pdf>, accesat la 21.05.2023.
- van Eck, Nees Jan, Ludo Waltman, Vincent Larivière, Cassidy Sugimoto. 2018. „Crossref as a new source of citation data: A comparison with Web of Science and Scopus”. În *CWTS. Meaningful metrics*, 17 ianuarie 2018. <https://cwts.nl/blog?article=n-r2s234>, accesat la 16.11.2024.

- Vintilă-Rădulescu, Ioana. 2002. „Resurse lingvistice pentru limba română elaborate la Institutul de Lingvistică Iorgu Iordan”. În Dan Tufiş, Florin Gh. Filip (coordonatori) *Limba Română în Societatea Informațională - Societatea Cunoașterii*, 21-33. București: Expert.
- Visser, Martijn, Nees Jan van Eck, Ludo Waltman. 2021. „Large-scale comparison of bibliographic data sources: Scopus, Web of Science, Dimensions, Crossref, and Microsoft Academic”. În *Quantitative Science Studies*, vol. 2, fascicula 1, 2021. https://doi.org/10.1162/qss_a_00112, accesat la 16.11.2024.
- Vîlcu, Cornel. 2008. Preliminarii teoretice la analiza gramaticală în proiectul *SIASTRO*: nivelul sintagmatic. *Dacoromania*, serie nouă, XIII, nr. 2, Cluj-Napoca, p. 117–126.
- Vossen, Piek T. J. M. 2013. „93. WordNet: Principles, developments and applications”. În Rufus Hjalmar Gouws, Ulrich Heid, Wolfgang Schweickard and Herbert Ernst Wiegand (editori), *Supplementary Volume Dictionaries. An International Encyclopedia of Lexicography: Supplementary Volume: Recent Developments with Focus on Electronic and Computational Lexicography*, p. 1307-1320, Berlin, Boston: De Gruyter Mouton. DOI: <https://doi.org/10.1515/9783110238136.1307>.
- Wilkinson et al. 2016. Wilkinson MD, Dumontier M, Aalbersberg IJ, Appleton G, Axton M, Baak A, Blomberg N, Boiten JW, da Silva Santos LB, Bourne PE, Bouwman J, Brookes AJ, Clark T, Crosas M, Dillo I, Dumon O, Edmunds S, Evelo CT, Finkers R, Gonzalez-Beltran A, Gray AJ, Groth P, Goble C, Grethe JS, Heringa J, 't Hoen PA, Hooft R, Kuhn T, Kok R, Kok J, Lusher SJ, Martone ME, Mons A, Packer AL, Persson B, Rocca-Serra P, Roos M, van Schaik R, Sansone SA, Schultes E, Sengstag T, Slater T, Strawn G, Swertz MA, Thompson M, van der Lei J, van Mulligen E, Velterop J, Waagmeester A, Wittenburg P, Wolstencroft K, Zhao J, Mons B. *The FAIR Guiding Principles for scientific data management and stewardship*. „Sci Data”, 8, 2016, 3. DOI: 10.1038/sdata.2016.18. <https://ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4792175/>, accesat la data de 01.11.2022.
- WordNet. 2011. WordNet. A lexical database for English. <https://wordnet.princeton.edu>, accesat la 03.07.2022.